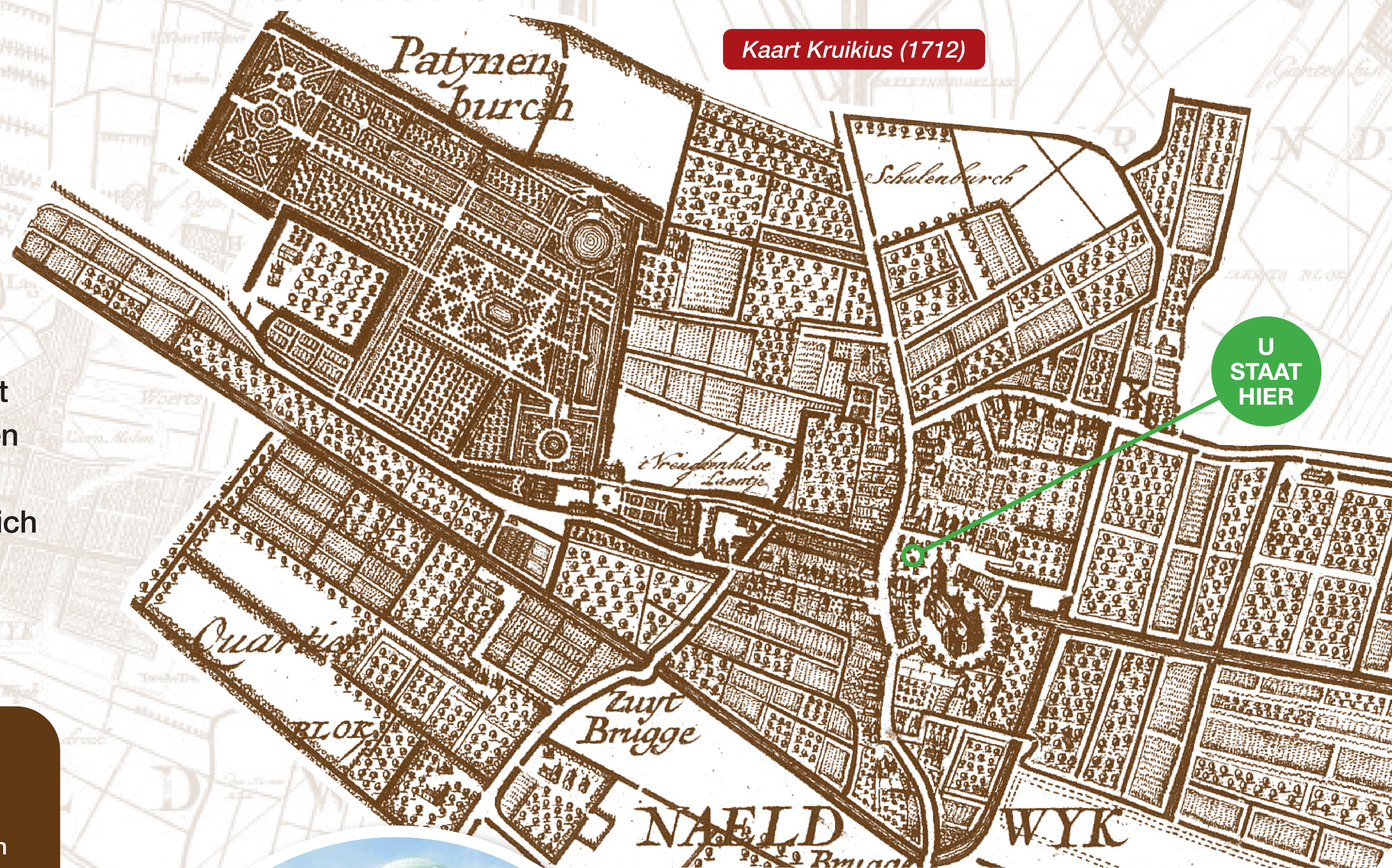

NAALDWIJK

DE GESCHIEDENIS

Na de Romeinse tijd was het Westland een paar eeuwen dun bevolkt omdat het zeer drassig was. Vanaf de 9de eeuw wist men door bedijkingen overstromingen te voorkomen. Er ontstonden kleine nederzettingen, waaronder Naaldwijk. De oudste vermelding van Naaldwijk dateert uit 1156 wanneer Unarch van Nadelwich genoemd wordt als getuige van de graaf van Holland. In 1198 wordt 'Naltwic' voor het eerst als plaats vermeld.

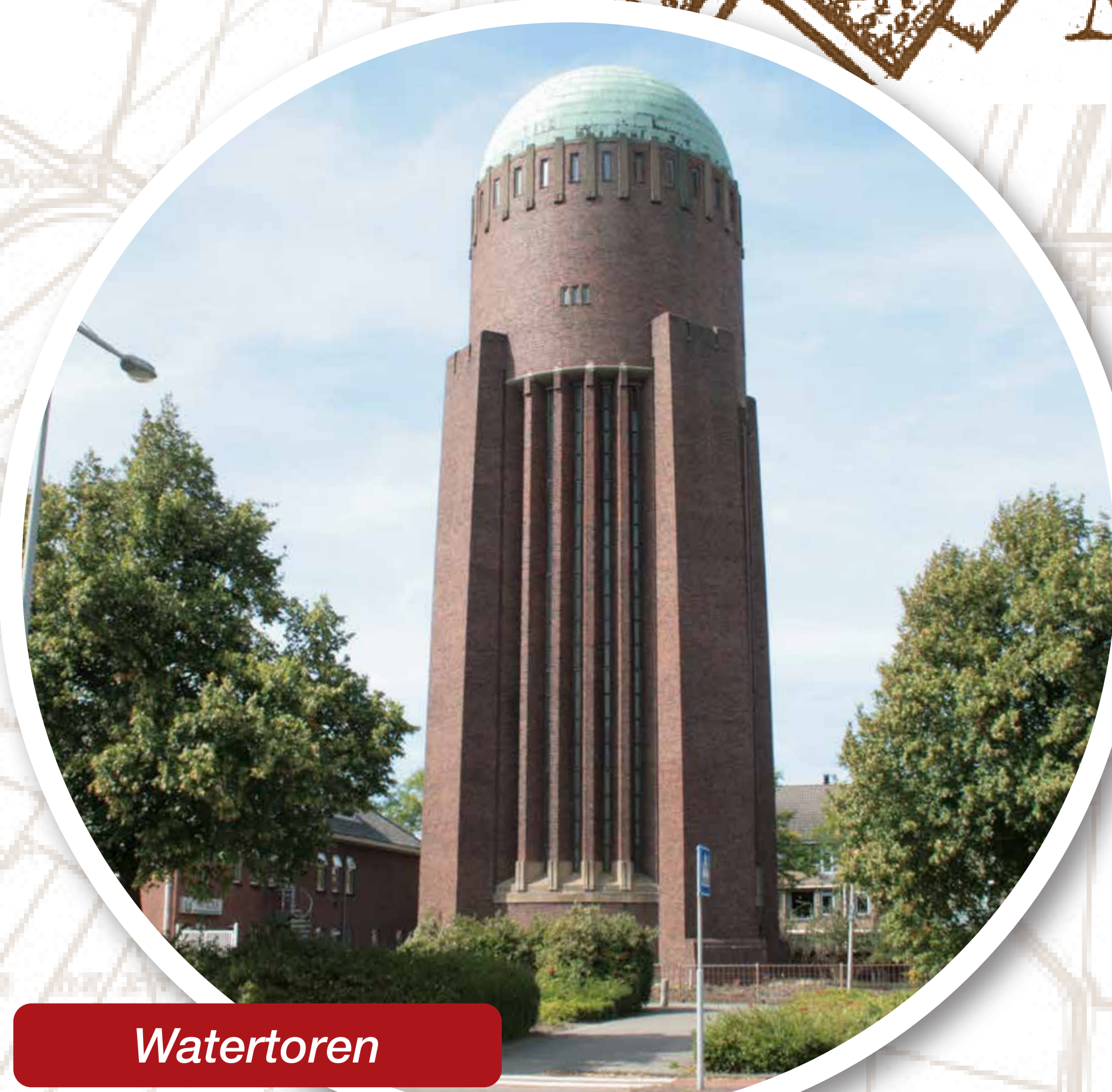
Heilige Geest Hofje

FAMILIE VAN NAALDWIJK

De graaf van Holland gaf grote stukken land in 'leen' af aan leenmannen. De hoge heerlijkheid Naaldwijk was in handen van de adellijke familie Van Naaldwijk. Zij zetelde aanvankelijk in de Opstal, maar verhuisde in 1306 naar het kasteel van Honselersdijk. Zij had het patronaatsrecht van de Naaldwijkse kerk in bezit. Dit recht hield in het voordragen van de pastoor en de zeggenschap over de inkomsten van de kerk. Willem I van Naaldwijk stichtte in 1307 een kapittel van kanunniken. Deze priesters lazen de missen, baden voor het welzijn van de familie en gaven les op de Latijnse school.

DE ORANJES

Na het uitsterven van de mannelijke tak van de Van Naaldwijk's in 1496, kwam de hoge heerlijkheid Naaldwijk uiteindelijk in 1612 bij Frederik Hendrik van Nassau terecht. Hij betaalde 360.000 gulden voor de heerlijkheid en alle bijbehorende Naaldwijkse en Honselse goederen. Zijn vader Willem van Oranje mocht zich al met de titel 'Heer van Naaldwijk' tooien en nadien deden alle Oranjes dat. Ook koning Willem-Alexander draagt die titel. De Oranjes zorgden voor welvaart. Zo bouwde Frederik Hendrik op de plek van het Honselse kasteel een nieuw lusthof: Huis Honselersdijk. In Naaldwijk bouwde hij het Heilige Geest Hofje met de kapel, en liet een dorpspomp plaatsen op het centrale marktplein. Later liet stadhouder/koning Willem III de voorgevel van het Raadhuis vernieuwen. Het was de tijd dat rijke stedelingen zomerverblijven lieten oprichten, zoals Patijnenburg. Ook in Naaldwijk was 'de Gouden Eeuw' voelbaar. Desondanks leefden vele burgers in armoede.

Watertoren

MODERNE TIJD

Rond het midden van de 18de eeuw kwam er steeds meer verzet tegen de grote rijkdom bij de elite. Ook in Naaldwijk leidde dat tot opstandjes. Uiteindelijk zorgde de Franse Revolutie voor hoop, maar de Franse overheersing zorgde voor een desillusie. Na de overwinning op Napoleon groeide de armoede en restte voor veel buitenplaatsen de sloop. Tegelijk bood die sloop kansen voor de ontwikkeling van de tuinbouw. In eerste instantie langs de bredere vaarwegen, maar in de loop van de 20ste eeuw werden steeds meer gronden ingericht voor de tuinbouw.

STERKE GROEI

Tot 1850 was Naaldwijk een klein dorp, met als hoofdwegen de Herenstraat, de Prins Hendrikstraat en de Molenstraat/Dijkweg. Nadien kwamen er kleinschalige woningbouwprojecten zoals de Havenstraat en de Van Lijschotenlaan, gevolgd door de grote wijk Kruisbroek rond 1930. Na de oorlog nam de groei steeds meer toe en inmiddels telt Naaldwijk meer dan 20.000 inwoners.

Tramstation

SCAN VOOR INFORMATIE EN HISTORISCHE WANDELING

SCAN MI